

דף סיכום בחינה**מזהה בחינה: 001000266893 מזהה סטודנט: 310502****שם קורס: דיני חוזים**

מספר שאלה	הערה	ניקוד מירבי	ציון
1.1		25.00	22.00
1.2	תשובה טובה, אך חסרה. למרות זאת, ולאור עומק הדיון, ניתן רוב הניקוד. ר' פתרון מוצע והערות.	20.00	16.00
1.3	תשובה טובה מאוד. לכן, למרות החוסרים, ניתן רוב הניקוד.	15.00	14.00
1.4		20.00	16.00
2		20.00	18.00
3		1.00	

0

ציון בחינה סופי : 96.00

הבחינה הבדוקה בעמודים הבאים

***** לתשומת לבך, במידה וההערות מופיעות ב "ג'יבריש" יש להוריד את הקובץ למחשב ולפתוח ב - reader acrobat *****

אוניברסיטת בר אילן

הפקולטה למשפטים

דיני חוזים

ד"ר עומר פלד

בחינה מסכמת מועד א' תשפ"ג

משך הבחינה: שעתיים

הבחינה בספרים פתוחים

לצד כל שאלה מופיע מספר המילים לפתרון. אין לחרוג מכמות המילים המותרת (במערכת הממוחשבת ממילא אין אפשרות לחרוג מהמקום המותר). המבחן מורכב משתי שאלות. השאלה הראשונה מהווה 80% מהמבחן והשניה 20%. בנוסף, קיימת במערכת שאלה שלישית כמקום לטייטה ללא מגבלת מקום. שימו לב, הטקסט בשאלה השלישית לא יבדק בשום מקרה.

יהלי ראתה ברשת האינסטגרם סטורי (מודעה) של חברת התיירות "פספורט סמארט". בסטורי נכתב כך:

"הזדמנות לכל העוקבים הנאמנים שלנו! אנחנו מחלקים לכם פרס שווה במיוחד - כרטיסי טיסה לתאילנד! בשבוע הקרוב יסתתרו בסטורי שלנו כרטיסים ורודים. מי שיכתוב לנו עד ליום שישי כמה כרטיסים ורודים היו ולמה לו מגיע לטוס, יקבל כרטיס טיסה זוגי לבנגקוק! (מובהר בזאת שהחברה לא תישא באחריות מעבר להזמנת הכרטיסים). המבצע כפוף לתקנון המפורסם במשרדי החברה. "

במשך שבוע שלם יהלי הייתה דבוקה לנייד כדי לא לפספס שום סטורי וביום שישי כתבה לחברה:

"הסתתרו בסטורי 26 כרטיסים ורודים. ניסיתי להמציא משהו, אבל אין סיבה מיוחדת שדוקא לי מגיע לי לטוס".

בפרסומים של החברה אכן היו 26 כרטיסים ורודים.

ענו על השאלות הבאות. אלא אם נאמר אחרת, אין קשר בין הסעיפים.

שאלה מס' 1.1 (25 נק')

הניחו כי בתקנון המבצע, אשר פורסם במשרדי החברה הממוקמים בטבריה, נקבע כי עשרת הצופים הראשונים שישלחו פניה פרטית לחברה ויענו נכונה על השאלה יזכו בפרס, וכי הם לא נדרשים לכלול בתשובה שלהם סיבה לכך שדוקא להם מגיע לזכות. כמו כן, נקבע כי הטיסה הלוך תהיה ביום 1 ביולי מתל אביב לבנגקוק והטיסה חזור תהיה ביום 14 ביולי. הטיסות יהיו ישירות ויסופקו על ידי חברת אל-על.

יהלי היתה בין העשרה שענו נכונה על השאלות. האם לדעתכם נכרת חוזה בין יהלי לחברת פספורט סמארט? אם כן, מהם תנאיו?

פרסום המודעה בסטורי החברה לעוקביה מהווה הזמנה להציע הצעות משום שמי שיענה את התשובות הנכונות לשאלה יזכה בפרס לפי תנאי התקנון, וכך יהווה חוזה. בד"למכרז (ס' 2 לחוה"ח), העוקבים שעונים לחברה על החידה הם נחשבים בגדר מציעים, בחירת החברה בעשרה מהם [עשרת הראשונים], היא בגדר קיבול. ההזמנה להציע הצעות, והצעת המבצע הם בגדר הצעה נספחת, בה החברה קובעת את תנאי המבצע. כשהילי הגישה הצעה לחברה, היא ביצעה במקביל בול להצעה הנספחת (קדישא נ' לוי). יסודות ההצעה והקיבול אכן התקיימו משום שהיה מפגש רצונות בין הצדדים להכנס לעסקה מחייבת (ס' 2 לחוה"ח). ההצעה הנספחת וקיבולה מהווה חוזה אחיד משום שהתקנון והמבצע מיועדים לאנשים לא ספציפיים, והנוסח הוא אחיד (ס' 2 לחוה"ח האחידים). שכן, תנאי החוזה לא מגיעים לידי מו"מ מול הצד השני.

בנוסף, ניתן להגיד שפרסום המבצע בסטורי זוהי פנייה בגדר הצעה לציבור (carlill), משום שהיא מסוימת דיה, המכילה את פרטי החוזה ואף מפנה למסמך נלווה שהוא חוזה אחיד- התקנון, הנחשב חלק מהחוזה כי נאמר בפרסום המבצע שישנם תנאים חיצוניים מעבר לסטור (גונשירוביץ נ' מפעל הפיס). שכן, מילוי תנאי הפרסום יהווה קיבול, ובהתנהגותה של יהלי שענתה לסטורי בין עשרת הראשונים בכדי שזה יהווה קיבול. מנגד, ניתן להבין שכאשר מפנים למסמך נלווה, אשר לא זמין בשעת הכריתה, ואין גישה ישירה למסמך לצד השני של החוזה, לא ניתן להגיד שהחוזה תקף (חיים כהן, גונשוביץ; thorton). כלומר, יהלי ענתה על הסטורי ולא עמדה בתנאי הפרסום בכך שלא פירטה מ"מ מגיע לה לזכות, והיא אינה הייתה מודעת לכך שאין חובה לעשות זאת, כך שבהודעת קיבולה לא היה די מסוימות וגמילות עת משום שלא עמדה בתנאי המבצע, וה"ל לא עמד בתנאי ההצעה ולא היה מפגש רצונות בין הצדדים (ס' 5 לחוה"ח).

22

(1.1)

שאלה מס' 1.2 (20 נק')

בהמשך למענה לסעיף 1, הניחו כי בתקנון נקבע גם כי כל הזוכים מתחייבים לשהות במלון לבחירתה של רשת פספורט סמארט, על חשבונם. חברת פספורט סמארט אישרה כי יהלי זכתה בפרס, בכפוף לכל התנאים שנקבעו בתקנון המבצע. יהלי מוכנה לטוס בתאריכים שהחברה קבעה בתקנון, אבל היתה מעדיפה תאריכים אחרים, במהלך חודש מאי. כמו כן, יהלי שמעה שהמלון שהפקה בחרה יקר יחסית ונמצא במיקום שלא מוצא חן בעיניה, והיא מעוניינת ללון במלון אחר. דונו בטענות הצדדים.

קיבול בשינוי- כמוהו כהצעה חדשה (ס' 11 לחוה"ח). יהלי רוצה ללון במלון אחר, מה שנוגד את תנאי התקנון ויכול לבטל את החוזה הקודם ולפתוח במו"מ לחדש חדש. אולם, גישוש או בירור לגבי המחיר אינו מפקיע את החוזה (נווה עם), אך רק במסגרת מו"מ, ופה כבר נכרת החוזה. יהלי יכולה לטעון שזהו תנאי מקפח בחוזה אחיד (ס' 4 לחוה"ח האחידים) משום שישנה התחשבות באינטרסים של החברה ולא של הצד השני, חוסר איזון בין הצדדים. מנגד, החברה תטען שהיא אינטרס לגיטימי שלה לעלויות המלון (ברק, מילגרם). שכן, החברה חילקה במתנה כרטיסי טיסה לזוכים- מי שירצה ויצליח לזכות בכרטיסים יצטרך לשאת בתנאים המופיעים בתקנון. אם לא יעמדו בתנאים, החברה תטען להפרת חוזה ובין כה וכה יהלי תצטרך לשאת בעלויות המלון במסגרת התרופות. כלומר, גם אם יהלי תבחר שלא לקחת את כרטיסי הטיסה היא תפר את החוזה ותחוייב בפיצויים (ס' 10 לתרופות). יהלי יכחיל לטעון שמשום שתנאי התקנון לא היו זמינים אליה בשעת כריתת החוזה, לא הייתה מודעת לעלויות הטיול טרם כניסתה לחוזה. כך שאם הייתה יודעת על עלויות הטיול, לא הייתה נקשרת לחוזה, ולכן, עפ"י מבחן הצפיות יהלי לא ראתה את הפרתה מראש כתוצאה מסתברת (ס' 10 לתרופות), וזכאית היא להפחתת פיצויים.

16
(1.2)

תשובה טובה, אך חסרה. למרות זאת, ולאור עומק הדיון, ניתן רוב הניקוד. ר` פתרון מוצע והערות.

שאלה מס' 1.3 (15 נק')

הניחו כעת כי יהלי היא בת 16. הוריה של יהלי, אשר חיים בנפרד ולא נישאו, לא ידעו שיהלי שלחה הודעה לפספורט סמארט באינסטגרם. הוריה של יהלי אסרו עליה בעבר לענות למודעות של חברות מסחריות באינסטגרם. כעת, לאחר שזכתה, הוריה לא מתנגדים לכך שהיא השתתפה בתחרות. יהלי, שזכתה בכרטיס זוגי, מעוניינת להעניק את הכרטיס הנוסף לאביה. אימא שלה יהלי מתנגדת לכך שיהלי תמסור לאביה את הכרטיס הנוסף. דונו בטענות הצדדים.

יהלי נכנסה לחוזה מול החברה בניגוד להסכמת הוריה, שהם האפוטרופסים שלה מתוקף היותה קטינה (ס' 3, 14 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסית). אמה יכולה לטעון כי החוזה כלל לא תקף משום שלא הייתה הסכמה מראש, וגם אם הייתה, עכשיו היא מעוניינת לבטלה (ס' 4 שם). מנגד, יהלי יכולה לטעון שלא ניתן לטול את החוזה במקרים שקטינים מבצעים פעולות דומות לעתים קרובות, מה גם שהחברה אינה ידעה כלל שהיא קטינה (ס' 6 שם). אולם, פעולה כזו של קטין צריכה אישור של בית משפט בכדי לקיים את החוזה (ס' 7 שם). בנוסף, הוריה ש צריכים להסכים בדבר פעולתה המשפטית של יהלי. במקרה שלנו, משום שההורים פרודים, לא ניתן להגיד בוודאות שהסכימו בדעתם לאשר את הפעולה. אמה של יהלי מתנגדת לכך שתסע עם אביה לטיול ובכך יכולה לפנות לבית משפט שיבטל את הפעולה החוזית והוא יכריע בדבר (ס' 19 שם). מנגד, תטענה יהלי בנוסף שנתנית מתנות הינה פעולה הטעונה באישור בית משפט וההורים כלל לא מוסמכים לייצג את הקטין (ס' 20 (3) שם; ברק, שרף). שכן, יהלי רוצה לתת במתנה את הכרטיס הנוסף שקיבלה לאביה.

14

(1.3)

תשובה טובה מאוד. לכן, למרות החוסרים, ניתן רוב הניקוד.

שאלה מס' 1.4 (20 נק')

הניחו כעת כי בתקנון המבצע נקבע כי אם מעל לעשרה משתתפים יענו נכונה על השאלה, הפרס יחולק לעשרה מבין העונים נכונה אשר יצליחו לעמוד ברחובות תל אביב את הזמן הרב ביותר עם שלט פרסומת של חברת פספורט סמארט מעל לראש, תוך שהם משתפים תמונות באינסטגרם. כן נקבע כי הנסיעה תארך בשבועיים הראשונים של חודש יולי. יהלי עמדה עם השלט מעט לראש ברחובות תל אביב במשך שעות ארוכות, וזכתה בתחרות. יהלי התאכזבה מהתאריכים כי בדיוק באותם ימים חל טקס סיום קורס הקצינים של אחיה. יהלי הזמינה מקום במלון לתאריכים של הנסיעה וכדי לחסוך בעלויות, ההזמנה נעשתה ללא אפשרות ביטול. שלושה ימים לפני הנסיעה, החברה מסרה ליהלי כי בשל טעות של החברה, הטיסה תידחה לחודש ספטמבר. דונו בטענות הצדדים ביחס לתרופות שעומדות לה.

החוזה הופר משום שהנסיעה לא יצאה לפועל בזמן שתוכנן, לכן ניתן לטעון להפרת החוזה ויהלי יכולה לתבוע תרופות מן החברה (ס' 2 לחוה"ח תרופות). לא ניתן יהיה לבצע אכיפה משום שלא ניתן לאכוף את החוזה במדוייק, החוזה אינו בר ביצוע משום טעות של החברה אך ניתן להגשים את רצון הצדדים תוך ביצוע בקירוב, וקיום הנסיעה בספטמבר (ס' 3 (ב) שם; אנגלרד, אייזמן). יהלי יכולה לתבוע ביטול והשבה. זוהי הפרה יסודית משום שאדם סביר לא היה נכנס לחוזה מראש אם היה יודע על שינוי התאריך (ס' 6 שם). מנגד ניתן לטעון להפרה לא יסודית משום ששינוי תאריך הוא אינו פרט קריטי, ויהלי מלכתחילה לא הייתה בעד התאריך המוסכם (ס' 7ב שם) והחברה יכולה לטעון שהביטול אינו צודק. כחלק מביטול החוזה, כל צד צריך להחזיר את מה שקיבל מהחוזה, יהלי צריכה להחזיר את כרטיסי הנסיעה, והחברה צריכה להשיב ליהלי את סכום המלון עליו שילמה כחלק מתנאי החוזה בכדי לא למנוע התעשרות (ברק, אדרס).

פיצויים: יהלי יכולה לתבוע פיצויי קיום, לפצות אותה ולהעמיד אותה במקום לו הייתה אילו החוזה היה מקויים, הן מבחינה כלכלית והן מבחינה נפשית. בנוסף, ניתן לעשות שילוב פיצויים (חשין, צוקים), כאשר זהו חוזה הפסד והיא הוציאה יותר ממה שהייתה אמורה לקבל. מנגד, ניתן לטעון שאין כפל פיצויים, והנפגע לא יכול לקבל יותר מנזקו (מלץ (מיעוט), צוקים). יהלי יהולה לטעון בנוסף לפיצוי בעד נזק לא ממוני (ס' 13 שם), יהלי עמדה שעות רבות במבוכה עם שלט מעליה בכדי לזכות בטיול המצוי. מנגד, עצם דחיית הטיול גרמה לה להגיע לטקס של אחיה כך שלפך, היא הרוויחה מעצם הדחיה, ולא נגרם לה עוגמת נפש כלל (אלון (מיעוט), בניש).

תשובה טובה, אך הדיון לעיתים חסר ולעיתים לא מדויק. ר` הערות ופתרון מוצע.

16
(1.4)

חברת הכנסת פנינה רוזנטל מעוניינת לערוך תיקון לפרק כריתת החוזה בחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973. לפי תיקון זה יתווסף לחוק סעיף 2א. לאחר התיקון החוק ינוסח כך-

כריתת חוזה – כיצד

1. חוזה נכרת בדרך של הצעה וקיבול לפי הוראות פרק זה.

הצעה

2. פנייתו של אדם לחברו היא בגדר הצעה, אם היא מעידה על גמירת דעתו של המציע להתקשר עם הניצע בחוזה והיא מסויימת כדי אפשרות לכרות את החוזה בקיבול ההצעה; הפניה יכול שתהיה לציבור.

2א. (א) ההצעה תכלול חיובים של המציע לניצע וכן תכלול חיובים של הניצע למציע.

(ב) בחר המציע כי הקיבול יהיה במעשה לביצוע החוזה, תהיה ההצעה בעלת תוקף אף אם לא תידרש מהניצע תמורה נוספת.

(ג) אין בסעיף זה כדי לפגוע בתוקפה של התחייבות של אדם לחברו כי יקנה לו נכס שלא בתמורה אשר נעשית בהתאם לדין אחר.

אתם מתמחים בלשכת חברת הכנסת, והתבקשתם לחוות את דעתכם המקצועית כיצד התיקון משנה את הדין הקיים, והאם שינויים אלה רצויים.

תיקון זה משנה את הדין הקיים בכך שמרחיב את הישגת המסוימות. הגישה הישנה למסוימות דרשה פרטים הכרחיים לקביעת מסוימות בחוזי מקרקעים (עציון, קפולסקי). כיום, אין רשימה קבועה של פרטים, וככל שיש גמירות דעת חזקה יותר, כך גרעין המסוימות קיים גם אם יש פרטים חסרים. בנוסף, ישנם מנגנוני השלמה שניתן להשלים דרכם את החיובים בחוזה (ליון, חוף התכלת; ברק, רבינאי). השינוי חל בכך שהתיקון לסעיף דורש שההצעה תכלול את החיובים בין שני הצדדים בחוזה. זאת ועוד, השינוי מדגיש את מה שנזכר בפסיקה בפס"ד בוטקובסקי, שם נקבע כי יבול יכול להיות גם בהתנהגות, ולא רק בהסכמה או חתימה (מצא, בוטקובסקי). שכן, כוונה להיקשר בחוזה יכולה להיבחן לפי גילויים חיצוניים וגלויים וזאת אם המציע בחר שהקיבול יהיה במעשה.

בדין הישראלי ישנה הכרה באפשרות להתחייב ללא תמורה, מה שנחשב לתמורה לא מהותית. כלומר, לפי השינוי, מקבל מתנה- הצעה ללא תמורה, צריך לקבל במעשה את המתנה בכדי שייחשב כקיבול. מנגד, בפס"ד hammer הקיבול בהתנהגות כן נחשב לתמורה כך שהתיקון יכול ליצור בלבול בדין. לדוגמא, כאשר א' מציע לב' דירה, בלי כל תמורה אליה, אך דורש שהקיבול יהיה בפניו הדירה הנוכחית שלו, זהו קיבול במעשה, אך לפי hammer, הקיבול במעשה נחשב כתמורה כשלעצמה, כך שנוצר מצב שכל קיבול במעשה יהווה תמורה, גם אם בחוזה לא כתוב כל חיוב על צד ב'.

שינוי נוסף של ס' 7 לחוק החוזים בכך שאומר שגם אם זו הצעה מזכה, ואין כל תמורה לניצע בהצעה, הניצע צריך לקבל את ההצעה במעשה שהמציע החליט. זאת בניגוד לס' 7 שאומר שהצעה מזכה מתקבלת גם אם אין קיבול משתמע מן הניצע.

18

(2)

שאלה מס' 3 (1 נק')

מקום לטיוטה. אין מגבלת מקום.

שימו לב- טקסט שיכתב במענה לשאלה לא יבדק בשום מקרה.

בשל צורך טכני, כתוב שלשאלה יש נקודה אחת. חשוב להבהיר - לא ינתן ניקוד.

